

TULLILAITOS

TALOUSARVIOEHDOTUS VUODELLE 2005

TULLIHALLITUS
TOUKOKUU 2004

TULLIHALLITUKSEN TULOARVIOEHDOTUS VUODELLE 2005

OSASTO 11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT

11.08. Valmisteverot

01. Tupakkaverot (perustelut muistiossa n:o 1)

Momentille arvioidaan kertyvän 461 000 000 euroa.

S e l v i t y s o s a: Vero perustuu tupakkaverolakiin (1470/1994).

2005 tuloarvio.....	461 000 000 e
2004 tuloarvio	452 000 000 e
2003 tilinpäätös.....	591 953 054 e

04. Alkoholijuomaverot (perustelut muistiossa n:o 1)

Momentille arvioitava verokertymä jätetään avoimeksi nojaten valtiovarainministeriön vero-osaston kirjeeseen 27.4.2004.

S e l v i t y s o s a:

2005 tuloarvio.....	0 000 000 000 e
2004 tuloarvio.....	1 050 000 000 e
2003 tilinpäätös.....	1 363 526 972 e

05. Virvoitusjuomaverot (perustelut muistiossa n:o 1)

Momentille arvioidaan kertyvän 37 300 000 euroa.

S e l v i t y s o s a: Vero perustuu virvoitusjuomaverolakiin (1474/1994, muut. 1092/1998). Perusveron määrä on 0,045 euroa litralta. Lisäksi tuotteen pakkauksesta riippuen virvoitusjuomista voidaan kantaa lisäveroa 0,16 tai 0,67 euroa litralta.

2005 tuloarvio.....	37 300 000 e
2004 tuloarvio.....	32 000 000 e
2003 tilinpäätös.....	37 475 084 e

07. Energiaverot (perustelut muistiossa n:o 1)

Momentille arvioidaan kertyvän 2 978 000 000 euroa.

S e l v i t y s o s a: Vero perustuu nestemäisten polttoaineiden valmisteverosta annettuun lakiin (1472/1994) sekä lakiin sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta (1260/1996, muut. 1168/2002).

2005 tuloarvio.....	2 978 000 000 e
2004 tuloarvio.....	2 990 000 000 e
2003 tilinpäätös.....	2 865 449 571 e

11.10 Muut verot

03. Autovero (perustelut muistiossa n:o 1)

Momentille arvioidaan kertyvän 1 240 000 000 euroa.

S e l v i t y s o s a: Vero perustuu autoverolakiin (266/2003, muut. 1159/2003).

2005 tuloarvio.....	1 240 000 000 e
2004 tuloarvio.....	1 210 000 000 e
20053 tilinpäätös.....	1 201 566 671 e

08. Jätevero (perustelut muistiossa n:o 1)

Momentille arvioidaan kertyvän 53 000 000 euroa.

S e l v i t y s o s a: Vero perustuu jäteverolakiin (495/1996, muut. 1157/1998, muut. 1066/2002).

Veron määrä on 30 euroa yleiselle kaatopaikalle toimitetulta jätetonnilta.

2005 tuloarvio.....	53 000 000 e
2004 tuloarvio.....	49 000 000 e
2003 tilinpäätös.....	40 952 616 e

11.19 Muut veronluonteiset tulot

08. Öljyjättemaksu (perustelut muistiossa n:o 1)

Momentille arvioidaan kertyvän 3 100 000 euroa.

S e l v i t y s o s a: Maksu perustuu öljyjättemaksusta annettuun lakiin (894/1986). Maksu on 4,2 snt/kg. Öljyjättemaksulla rahoitettavat vastaavat menot on merkitty momentille 35.10.60 ja 65.

2005 tuloarvio.....	3 100 000 e
2004 tuloarvio.....	3 364 000 e
2003 tilinpäätös.....	2 793 886 e

Muistio nro 1

VEROJEN KULUTUS- JA TUOTTOARVIOT VUODELLE 2004

11.08. Valmisteverot (arviot tehty 5.5.2004)

01. Tupakkavero

Rajoitukset poistuivat vuoden 2004 alussa toisesta jäsenvaltiosta Suomeen saapuvan yksityishenkilön verotta mukanaan omaa käyttöönsä varten tuotavien tupakkatuotteiden osalta. Tupakan tuonnissa on kuitenkin rajoituksia 1.5.2004 alkaen EU:n jäseneksi liittyneiden uusien maiden kohdalla lukuun ottamatta Kyprosta ja Maltaa. Edellä mainittujen seikkojen arvioidaan laskevan muiden tupakkatuotteiden kuin savukkeiden verollista kulutusta 3 % vuoden 2003 tasosta. Savukkeiden verollisen kulutuksen arvioidaan laskevan 10 % vuoden 2003 tasosta.

Kulutusarvio	Tuottoarvio	
	Vähittäismyyntihinta me	Vero me
Savukkeet, milj. kpl	4318	683
Sikarit, milj. kpl	83	39,8
Piippu- ja savuketupakka ja savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka, t	904,6	70,8
Savukepaperi, t	57,1	11,9
Yhteensä		461,4 ~ 461

Vähittäismyynnin arvon laskemisessa lähtökohtana on käytetty vuoden 2003 keskimääräisiä hintoja. Veromäärät on laskettu 1.1.2003 voimaan tulleilla veroperusteilla eli 50 % savukkeiden (+ 15,13 e/1 000 kpl), 22 % sikareiden, 60 % savukepaperin, 48 % (+ 3,62 e/kg) piippu- ja savuketupakan ja 50 % (+ 3,62 e/kg) savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähittäismyyntihinnasta.

11.08.04 Alkoholijuomavero

Valtiovarainministeriön vero-osasto on kirjeellään 27.4.2004 ilmoittanut, että alkoholin matkustajatuontikiintiöt muuttuivat vuoden 2004 alussa, alkoholijuomien valmisteverotus aleni 1.3.2004 ja EU laajentuu 1.5.2004. Edellä mainittujen seikkojen vuoksi valtiovarainministeriö katsoo, ettei Tullilaitoksen talousarvioehdotukseen vuodelle 2005 / 11.8.04 (alkoholijuomavero) ole tarpeellista sisällyttää alkoholijuomaveron tuloennustetta.

11.08.05 Virvoitusjuomavero

Virvoitusjuomaveron alaisten tuotteiden kulutuksen arvioidaan pysyvän vuoden 2003 tasolla. Tuottoarviossa veroperusteena on käytetty 1.1.2004 voimassa olleita veroperusteita: perusvero 4,5 snt/l ja kiinteässä muodossa olevat juoma-ainekset 34 snt/kg sekä lisävero 67 snt/l tai 16 snt/l, jos vähittäismyyntipäällys on raaka-aineena hyödynnettävä. Lisäveron tuotoksi on arvioitu noin 2,2 milj. euroa/vuosi. Mikäli juomapakkausvero tulee voimaan, se poistaa virvoitusjuomien lisäveron.

Kulutusarvio milj. litraa	Tuottoarvio me		
	Perusvero	Lisävero	Yhteensä
780	35,1	2,2	37,3

11.08.07 Energiaverot

Polttoaineiden kulutusarviot perustuvat KTM:n ja Öljy- ja Kaasualan Keskusliiton kulutusennusteisiin. Tuottoarviossa veroperusteina on käytetty 1.1.2003 voimaan tulleita veromääriä: lyijytön reformuloitu moottoribensiini 58,08 snt/l, rikitön dieselöljy 31,59 snt/l, kevyt polttoöljy 6,71 snt/l, raskas polttoöljy 5,68 snt/kg, sähkö, veroluokka I 0,73 snt/kWh ja veroluokka II 0,44 snt/kWh, kivihiilet 43,52 e/t, polttoturve 1,59 e/MWh ja kaasumainen maakaasu 1,82 snt/nm³. Mäntyöljyn verollinen käyttö ei ole merkittävää. Kulutusarviossa on otettu huomioon polttoaineiden veroton käyttö sähkön tuotantoon. Eduskunnassa on käsitellyssä hallituksen esitys (HE 22/2004 vp), jolla muutetaan moottoribensiinin ja dieselöljyn valmisteveron porrastuksen perusteita.

Kulutusarvio		Tuottoarvio me
Lyijytön moottoribensiini milj. l	2477	1438
Dieselöljy milj. l	2 317	732
Kevyt polttoöljy milj. l	2 818	189
Raskas polttoöljy milj. kg	1 072	60,8
Sähköenergia Twh		
Teollisuus II	47,7	209
Kotitaloudet I	40,3	294
Kivihiili milj. t	1,4	60,9
Polttoturve milj. Twh	9,3	14,7
Maakaasu, kaasumainen milj. nm ³	2445	44,4
./. Kasvihuone-, alusliikenne- ja sähköntuotannon tuki		65
Yhteensä		2977,8 ~ 2978

11.10 Muut verot

11.10.03 Autovero

Uudet henkilöautot (sisältää myös takseina ja invalidiajoneuvoina ensiverotettavat henkilöautot)

Uusien henkilöautojen verokertymän ennuste vuodelle 2005 perustuu uusien henkilöautojen verokertymään ajalta 1.1. - 20.4.2004 yhteensä 310 279 194 euroa per 45 162 ajoneuvoa sekä verotusarvojen keskiarvoon yhteensä 27 096 euroa. Uusien henkilöautojen käyttövoimajakautuksen arvioidaan pysyvän ennallaan ja po. henkilöautoja arvioidaan verotettavan 150 000 kappaletta.

» 1 035 000 000 e

Uudet moottoripyörät

Uusien moottoripyörien verokertymän ennuste vuodelle 2005 perustuu uusien moottoripyörien verokertymään ajalta 1.1. - 20.4.2004 yhteensä 7 127 811 euroa per 2 950 ajoneuvoa sekä verotusarvojen keskiarvoon yhteensä 13 044 euroa. Uusien

moottoripyörien jakauman eri veroluokkiin arvioidaan pysyvän ennallaan ja po. moottoripyöriä arvioidaan verotettavan 7 000 kappaletta.

» 17 500 000 e

Uudet pakettiautot

Uusien pakettiautojen verokertymän ennuste vuodelle 2005 perustuu uusien pakettiautojen verokertymään ajalta 1.1. - 20.4.2004 yhteensä 20 480 972 euroa per 4 070 ajoneuvoa sekä verotusarvojen keskiarvoon yhteensä 13.906 euroa. Uusia pakettiautoja arvioidaan verotettavan 13 000 kappaletta.

» 66 000 000 e

Käytetyt henkilöautot

Käytettyjen henkilöautojen verokertymän ennuste vuodelle 2005 perustuu käytettyjen henkilöautojen verokertymään ajalta 1.1. - 20.4.2004 yhteensä 31 916 983 euroa per 6 948 ajoneuvoa sekä verotusarvojen keskiarvoon yhteensä 16 460 euroa. Käytettyjen henkilöautojen käyttövoimajakauman arvioidaan pysyvän ennallaan ja po. henkilöautoja arvioidaan verotettavan 30 000 kappaletta.

» 135 000 000 e

Käytetyt moottoripyörät

Käytettyjen moottoripyörien verokertymän ennuste vuodelle 2005 perustuu käytettyjen moottoripyörien verokertymään ajalta 1.1. - 20.4.2004 yhteensä 1 910 129 euroa per 1 211 ajoneuvoa sekä verotusarvojen keskiarvoon yhteensä 7.273 euroa. Käytettyjen moottoripyörien jakauman eri veroluokkiin arvioidaan pysyvän ennallaan ja po. moottoripyöriä arvioidaan verotettavan 8 000 kappaletta.

» 12 000 000 e

Käytetyt pakettiautot

Käytettyjen pakettiautojen verokertymän ennuste vuodelle 2005 perustuu käytettyjen pakettiautojen verokertymään ajalta 1.1. - 20.4.2004 yhteensä 693 913 euroa per 211 ajoneuvoa sekä verotusarvojen keskiarvoon yhteensä 15 210 euroa. Käytettyjä pakettiautoja arvioidaan verotettavan 1 000 kappaletta.

» 3 000 000 e

Taksi- ja invalidipalautus (ensiverotus tehty ilman alennusta)

Taksipalautusta ja invalidipalautusta arvioidaan vuonna 2005 maksettavan yhteensä 9 000 000 euroa.

» - 9 000 000 e

Oikaisut

KHO:n 20.4.2004, taltio 846, Dnro 1489/2/03 perustuvat oikaisut

Muuttoajoneuvoja ja muita ratkaisussa mainittuja ajoneuvoja arvioidaan olevan vuosien 1999 - 14.5.2003 väliseltä ajalta yhteensä 6 800 kappaletta. Vuoden 2005 aikana näistä arvioidaan palautettavan yhteensä 4 800 ajoneuvon verot. Keskimääräinen palautettava vero on arvioitu 3 300 euroksi.

» - 15 840 000 e

Arvio autoveron kertymästä vuonna 2005 yhteensä

» 1 240 000 000 e

11.10.08 Jätevero

Veroa kannetaan (495/1996, muut. 1157/1998, muut. 1066/2002) yleiselle kaatopaikalle toimitetusta jätteestä. Veron määrä on 30,00 e/t. Verosta on vapautettu saastunut maa-aines, joka voidaan sijoittaa kaatopaikalle, keräyspaperin puhdistuksessa syntyvä siistausjäte, voimalaitosten

rikinpoistojäte ja lentotuhka ja kaatopaikalla hyödynnettävä jäte lukuun ottamatta lasijätettä ja halkaisijaltaan yli 150 millimetrin kokoisista kappaleista koostuvaa betonijätettä. Tuottoarvio on laskettu 1.1.2005 voimaan tulevalla veroperusteella. Verotuoton laskennassa on otettu huomioon, että mainitulla veroperusteella laskettua veroa kertyy vuoden kolmelta neljännekseltä.

Kulutusarvio milj. t	Tuottoarvio me
1,9	53

11.19. Muut veronluonteiset tulot

11.19.08 Öljyjättemaksu

Öljyjättemaksun tuotolla katetaan öljyjätehuollosta aiheutuvat menot. Maksua kannetaan voiteluöljyistä, -rasvoista ja eräistä voiteluvalmisteista. Näiden kulutus arvioidaan 75 000 tonniksi/vuosi. Tuottoarviossa on maksuperusteena käytetty 1.1.2003 voimaan tullutta maksua 4,2 snt/kg.

Kulutusarvio milj. kg	Tuottoarvio me
75	3,1

TULLILAITOKSEN SEKALAISET TULOT

Maksullinen palvelutoiminta

Vuonna 2003 momentille kertyi 8 073 136 euroa. Maksullisen suoritetoiminnan tuloja oli 5 910 132 euroa, joista julkisoikeudellisesti hinnoiteltuja suoritetuloja oli 4 892 657 euroa ja liiketaloudellisesti hinnoiteltuja suoritetuloja 1 017 475 euroa. Kantopalkkiotuloja oli (ei sisällä EU--kantopalkkiota) 1 280 460 euroa ja muita tuloja 882 544 euroa.

Tullilaitoksen maksupäätös on voimassa 1.1.2003 - 31.12.2004. Vuoden 2005 maksupäätös tullaan tarkistamaan hintojen osalta. Osa julkisoikeudellisista suoritteista on kohtuusyistä hinnoiteltu omakustannushintaa alhaisemmaksi (EMOTR-vienti, yksityiselle henkilölle myönnettävä ennakkoratkaisu, sekä eräät kielteiset päätökset). Julkisoikeudellisten suoritteiden osalta tuloarvio vuodelle 2005 arvioidaan 4 759 600 euroksi.

Tullilaitoksen liiketaloudellisista suoritteista valtaosalle on asetettu 7 prosentin kannattavuustavoite. Liiketaloudellisten suoritteiden kannattavuustavoite vuonna 2005 arvioidaan 6,5 prosentiksi tuloista ja suoritteista arvioidaan kertyvän tuloja 1 029 400 euroa vuonna 2005.

Julkisoikeudellisten ja liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelma:

MAKSULLISET SUORITTEET YHTEENSÄ	TP 2003	TA 2004	TMAE 2005
TUOTOT	5 910,1	5 702,8	5 789,0
KUSTANNUKSET			
ERILLISKUSTANNUKSET			
- Aineet ja tarvikkeet ja tavarat	75,5	75,1	75,0
- Henkilöstökustannukset	3 483,3	3 409,3	3 381,3
- Vuokrat	323,3	316,1	315,0
- Palvelujen ostot	113,0	112,4	112,8
- Muut erilliskustannukset	661,8	651,3	650,5
Erilliskustannukset yhteensä	4 656,9	4 564,2	4 534,8
KÄYTTÖJÄÄMÄ	1 253,2	1 138,6	1 254,2
Maksullisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista:			
- Tukitoimintojen kustannukset	1 234,1	1 196,6	1 186,6
- Poistot	306,9	301,2	300,3
- Korot	46,0	43,3	43,2
Osuus yhteiskustannuksista	1 587,0	1 541,2	1 530,1
KOKONAISKUSTANNUKSET	6 243,9	6 105,4	6 048,9
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / -ALIJÄÄMÄ	-333,8	-402 586	-259,9
Kate (+ylijäämä/ -alijäämä tuloista)%	-5,6	-7,1	-4,5

Muiden viranomaisten puolesta kannettavat maksut ja muut sekalaiset tulot

Muiden viranomaisten puolesta kannettavien maksujen kantopalkkiosta arvioidaan kertyvän 1 316 000 euroa vuonna 2005. Kantopalkkiosta 490 000 euroa arvioidaan kertyvän sopimuksesta, jonka perusteella Belgian tulli tilittää puolet EU:lta saamastaan kantopalkkiosta Suomelle perustuen Belgian ja Suomen tekemään sopimukseen Toyota -autojen tuontitullauksista. AKE:n kantopalkkioksi arvioidaan 778 000 euroa ja muiden kantopalkkioiden osuudeksi 48 000 euroa.

Muiden sekalaisten tulojen kertymäksi arvioidaan vuodelle 2005 on 710 000 euroa, josta virhemaksujen osuudeksi arvioidaan 650 000 euroa ja muiden sekalaisten tulojen määräksi 60 000 euroa.

Vuoden 2005 arviot perustuvat edellä mainittuihin maksupäätöksen muutoksiin ja oletukseen, että maksullisen suoritetoiminnan kysyntä noudattaa valtaosalta suoritteita vuoden 2003 tasoa.

Momentille arvioidaan kaikkiaan kertyvän tuloja 7 815 000 euroa.

Pääluokka 28. Valtiovarainministeriön hallinnonala

40. Tullilaitos

Selvitysosa: Tulli määrää ja kantaa tehtäväalueellaan tullit, verot ja muut maksut oikein, edistää ulkomaankaupan sujuvuutta ja yleistä turvallisuutta torjumalla luvatonta tuontia ja vientiä sekä muuta rikollisuutta ja huolehtii kansallisesta ja Euroopan unionin edusta sekä elinkeinoelämän tietotarpeista samoin kuin kauppaa-, kilpailu- ja maatalouspoliittisten velvoitteiden täytäntöönpanosta.

Fiskaalisissa tehtävissään Tulli pyrkii

- määräämään tullit, verot ja maksut oikein ja yhdenmukaisesti,
- parantamaan asiakaspalvelua ja kehittämään toimintamalleja niin, että fiskaalisten tehtävien toimittaminen ja seuranta tapahtuu tehokkaasti ja hyödyntämällä enenevässä määrin automaattisia menettelyjä.

Ulkomaankaupan edistämistehtävissään Tulli pyrkii

- edistämään ulkomaankaupan sujuvuutta ja parantamaan asiakaspalvelua automatisoimalla tullimenettelyjä kansallisessa ja kansainvälisessä kehitystyössä sekä määrittelemällä ja toteuttamalla asiakasstrategian,
- edistämään tullisuvujuvuutta Venäjän federaation kanssa,
- tyydyttämään yhteiskunnan ja unionin tietotarpeet tuottamalla luotettavia, monipuolisia ja ajantasaisia ulko- ja sisäkaupan tilastoja sekä tekemällä asiakaslähtöistä tietopalvelua elinkeinoelämän, kansalaisten, kansainvälisten järjestöjen, viranomaisten ja muiden yhteisöjen tarpeisiin.

Yhteiskunnan suojaamistehtävissään Tulli pyrkii

- torjumaan korkeasti verotettuihin tuotteisiin kohdistuvia yhteisö- ja veropetoksia sekä muuta talousrikollisuutta harmaan talouden ja talousrikosten torjuntaohjelman tavoitteiden ja menettelytapojen mukaisesti,
- suojaamaan yhteiskuntaa keskittämällä voimavaroja erityisesti huumeiden, aseiden, ydinainesten ja muiden radioaktiivisten aineiden sekä ympäristölle vaarallisten tuotteiden maahantuonnin estämiseen,
- huolehtimaan maahantuontiin liittyvistä kuluttajansuojelun tarpeista ja
- toimeenpanemaan terrorismin vastaisia toimenpiteitä EU:ssa yhteisesti päätettävien suuntaviivojen ja toimien mukaisesti.

Tullilaitoksen resurssien jakautuminen päätehtävittäin

	vuosi 2003		vuosi 2004		vuosi 2005	
	htv	1000 e	htv	1000 e	htv	1000 e
Ulkomaankaupan sujuvuus	967	43 343	934	43 512	942	44 006
Yhteiskunnan suojaaminen	439	20 583	494	24 351	502	24 512
Fiskaalisuus	502	23 929	555	28 037	516	25 918
Tuki	580	32 079	601	37 222	607	35 715
Yhteensä	2 488	119 934	2 584	133 122	2 567	130 151

Tuki sisältää : Hallinnon, koulutuksen, tietotekniikan, tietopalvelun ja tilastoinnin.

Tullilaitoksen tunnusluvut vuosilta 2002 - 2005

	2002 TP	2003 TP	2004 TA	2005 TMAE
Menot	95,2	100	111,0	97,8
Htv	97,6	100	103,8	99,4
Työpanoksella painotetut suoritteet	97,0	100	98,4	100,2
Työntuottavuus	99,4	100	94,7	100,9
Taloudellisuus (menot/painotetut suoritteet)	98,2	100	112,8	97,6

Tullilaitoksen kantamat verot ja maksut

Euroopan Unioni laajeni 1.5.2004 kymmenellä uudella jäsenmaalla. Tullin tekemien kolmansien maiden tuonti- ja vientitullausten määrään on arvioitu laskevan noin neljänneksellä uusista jäsenmaista tulevien tavaralähetysten muuttuessa EU:n sisäkaupaksi. Laajentumisen vaikutukset kolmansien maiden tuonnin veronkantoon selvinnevät syksyyn 2004 mennessä, joten arviota tullilaitoksen kantamien verojen ja maksujen kokonaismäärästä ei esitetä.

Osa tullilaitoksen julkisoikeudellisista suoritteista - Emotr-vientitukiselvitys, Tullihallituksen ennakkoratkaisut ja osa Tullihallituksen päätöksistä - myydään omakustannushintaa alhaisemmalla hinnalla. Perusteena Emotr-vientimaksujen omakustannushintaa alhaisemmalle suoritehinnalle on kotimaisen elinkeinotoiminnan edistäminen. Tullihallituksen ennakkoratkaisujen omakustannushintaa alhaisemman suoritehinnan perusteena on pyrkimys edistää ennakkoratkaisujen pyytämistä epäselvissä tapauksissa ja siten välttää jälkijätteen tapahtuvia jälkikantoja tai oikaisuja verovelvollisen hyväksi ja mahdollisesti oikeuskäsittelyjäkin. Tullihallituksen joiden rekisteröintejä koskevien päätösten kohdalla perusteluna omakustannushintaa alhaisemmalle suoritehinnalle on ennen kaikkea yksinkertaistettujen menettelyiden tuomat kustannussäästöt ja nopeusedut sekä asiakkaille että tullilaitokselle.

21. Toimintamenot (osa EU) (siirtomääräraha 2 v.)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa **130 152 500** euroa.

Selvitysosa: Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon autoverolain muutoksen johdosta aiheutuvat lisämenot 2 574 200, Niiralan rajanylityspaikan aukioloajan laajentamisesta ympärivuorokautiseksi 630 000 ja Venäjän liikenteen lisähenkilöstön menoina 526 300 euroa.

Käyttösuunnitelma:

Palkkaukset	99 930 800
-------------	------------

Muut kulutusmenot	23 623 300
-------------------	------------

Investoinnit	7 106 900
--------------	-----------

Vähennykset:

EU-tuet	500 000
---------	---------

Huumekoiratoiminta	10 000
--------------------	--------

=====

Yhteensä	130 151 000
----------	-------------

2005 määräraha	130 152 500
----------------	-------------

2004 II lisäbudjettiehdotus (syksy 2004)	2 265 200
--	-----------

2004 I lisäbudjettiehdotus	300 000
----------------------------	---------

2004 määräraha	125 967 000
----------------	-------------

2003 tilinpäätös	123 406 667
------------------	-------------

70. Kaluston hankinta (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään määrärahaa 4 000 000 euroa. Vuoden 2005 määrärahaa saa käyttää liikuttavien läpivalaisulaitteiden ja hahmontunnistusvälineistön hankintaan ja ylläpitomenoihin.

Selvitysosa: Valvontatoimintaa palvelevan läpivalaisulaitteiston ja rekisterikilpien ja konttien tunnistusjärjestelmän avulla pystytään tehokkaasti ja varmasti erottamaan liikennevirroista ne ajoneuvot ja kontit, jotka halutaan pysäyttää tarkastettavaksi.

2005 määräraha	4 000 000 euroa
----------------	-----------------

Muistio nro 2.

MOMENTTI 28.40.21

1. Voimavarat

Voimavarojen mitoituksessa on lähtökohtana pidetty vuoden 2004 talousarviota, vuoden 2004 lisätalousarvioesityksiä ja vuosien 2005 - 2008 toiminta- ja taloussuunnitelmaa. Valtiovarainministeriön tuottavuusohjelman aiheuttamia mahdollisia vaikutuksia Tullin toimintaan ei ole otettu huomioon johtuen tuottavuusohjelman valmistelun keskeneräisyydestä.

1.1. Henkilöstö

Tullin htv-määrän ja toimintamenojen eritelty toteutuma ja arvioitu kehitys vuosina 2003 - 2005 on esitetty liitteenä 1 olevassa menolaskelmassa.

Tullin esittämä htv-kehys vuodelle 2005 on 2 567 henkilötyövuotta, missä htv-määrän ehdotettu muutos verrattuna vuoteen 2004 on seuraava:

	Htv-yhteensä	ilman autoverotusta	autoverotus
Htv 2004	2 583.9	2 509.1	74.8
Htv 2005	2 567.2	2 531.1	36.1
muutos htv	- 16,7	+ 22,0	- 38,7
Niirala		+ 12	
Venäjän liikenteen kehitys		+ 10	

Autoverotuksen tarvitsema henkilöresurssimäärä vähenee vuonna 2005 verrattuna vuoteen 2004 noin 39 henkilötyövuodella (ks. jäljessä luku 1.3.3).

1.2. Toimintamenot

Tullin nettomääräinen talousarviokehysesitys vuodelle 2005 on **130 152 500** euroa. Tullin vuodelle 2005 ehdottaman määrärahaehyksen ja valtioneuvoston TTS-käsittelyn yhteydessä tullilaitokselle myöntämän määrärahaehyksen **126 422 000** euron erotus on **3 730 500** euroa, jota Tullihallitus ehdottaa lisättäväksi vuoden 2005 määrärahoihinsa verrattuna TTS-menettelyssä vuodelle 2005 jo vahvistettuun määrärahaehyksen. Määrärahaehyksen lisästarve muodostuu autoverolain muutoksen aiheuttamista lisäresursseista, Niiralan rajanylityspaikan aukioloajan laajentamisesta ympärivuorokautiseksi ja Venäjän liikenteen kehityksen tuomasta lisähenkilöstön tarpeesta.

1.3. Toimintamenojen muutosten erittely

1.3.1. Niirala - Värtsilän rajanylityspaikan aukioloajan laajennus

Tullilaitos on vuoden 2004 I lisätalousarvioesityksessään esittänyt Niirala - Värtsilän rajanylityspaikan aukioloajan laajentamista ympärivuorokautiseksi. Niirala on Pohjois-Karjalan ainoa kansainvälinen rajanylityspaikka ja se on nykyisin auki klo 6.00- 22.00. Niirala on henkilöliikenteessä kolmanneksi vilkkain Suomen - Venäjän rajan ylityspaikoista ja siellä on rinnan sekä maantie- että rautatieyhteys rajan yli.

Suomen rajavartiolaitoksella on valmius tänä vuonna pitää Niiralan tulli- ja raja-asemaa auki vaaditut 24 tuntia. Myös Venäjän rajaviranomaiset ovat ilmoittaneet saaneensa tätä varten riittävät

työntekijäresurssit. Suomen Tulli on tiettävästi saamassa resurssit 12 henkilön palkkaamiseksi loppuvuodeksi 2004 kuluvan vuoden I lisätalousarviossa.

Tullihallitus esittää, että valtiovarainministeriö Niiralan aukioloajan laajentamisen ympärivuorokautiseksi aiheuttama resurssilisäys lisätään Tullin talousarviokehykseen vuodelle 2005. Tarvittava resurssimäärä 12 henkilön aiheuttamien vuotuisten menojen kattamiseksi on **630 000 euroa** (palkkausmenot 560 000 euroa ja muut toimintamenot 70 000 euroa), mikä vastaa vuoden 2004 lisätalousarviossa esitettyä summaa muutettuna koko vuodelle 2005.

1.3.2 Venäjän ja Suomen välisen tavaraliikenteen kehitys

Venäjälle suuntautuva raskas transitoliikenne Kaakkois- ja Etelä-Suomen satamista Vaalimaan ja Nuijamaan rajanylityspaikkojen kautta on jatkanut kiihtyvää kasvuaan. Vaalimaan, Nuijamaan ja Imatran rajanylityspaikoilla kuorma-autoyksiköiden kappalemäärä on kasvanut 12 % vuonna 2003. Kotkan ja Haminan kautta itään transitoitavat merikontit ovat lisääntyneet noin 32 %:a ja maatietransiton tonnimäärät 21 %:a 2003 verrattuna vuoteen 2002.

Alkuvuoden 2004 aikana toteutuneesta liikenteen lisäyksestä arvioidaan liikennesuoritteiden kasvavan vielä 20 - 25 % vuoden 2004 aikana. Myös tullivarastojen lisärakentaminen on ollut ennakoitua suurempaa. Kotkan Mussalon sataman laajeneminen on suunniteltu siten, että alue kaksinkertaistuu vuoteen 2008 mennessä.

Tulli on vuonna 2004 kohdistanut EU:n laajenemisen muualla vapauttamia henkilöresursseja Kaakkois-Suomen vilkkaimmille rajanylityspaikoille Nuijamaalle ja Vaalimaalle, Kotkan ja Haminan satamaan sekä Kouvolan liikennekeskuksen tulliin ja samaa suuntausta pyritään jatkamaan myös vuonna 2005; ensi vuodelle arvioitu maksimissaan 50 henkilötyövuoden siirto itärajalle EU:n laajenemisen vapauttamista resursseista on jo tarkoin suunniteltu sijoitettavaksi Kaakkois-Suomen toimipaikkoihin.

Vuoden 2003 syksyllä tehdyt arviot henkilöstötarpeesta ennen kaikkea Vaalimaan, Kotkan ja Haminan tullien osalta ovat edellisten lukujen valossa olleet vaatimattomia, minkä johdosta tullihallitus esittää kyseisten toimipaikkojen ennakoitua suuremman työmäärän kasvun johdosta 10 henkilön lisäystä. Henkilölisäysten aiheuttamat vuotuiset menot ovat **526 300 euroa** (palkkamenoina 468 300 euroa ja muina toimintamenoina 58 000 euroa).

1.3.3 Autoverotus

Autoverolain muututtua toukokuussa 2003 sekä uusien että etenkin käytettyjen autojen tuonti on kasvanut merkittävästi. Tullille onkin myönnetty rahoitus autoverolain muutoksesta aiheutuneiden lisätyöiden rahoittamiseen lisäbudjeteilla vuosina 2002 ja 2003. Vuodelle 2004 Tullihallitus on myös esittänyt menojen rahoitusta lisäbudjettimenettelyn kautta, mutta asian käsittely on kesken.

Vuonna 2005 toteutuvien volyymilukujen oletetaan tasaantuvan ainakin autoverolain muutosta edeltänyttä aikaa koskevien oikaisupäätösten osalta, jotka saataneen pääosin tehtyä kuluvana vuonna; tosin KHO:n 20.4.2004 tekemä päätös aiheuttaa uusia oikaisuja. Oletettavasti myös käytettyjen autojen suurimmat tuontipaineet ovat purkautuneet ensi vuoteen mennessä. Vastapainona edellisille menopaineiden vähennyksille autoverotuksen tietojärjestelmän uusiminen aiheuttanee investointimenoja nimenomaan ensi vuonna. Autoverotusta koskevat laskelmat liitteessä 2. Autoverolain muutoksen aiheuttamien lisäresurssien johdosta Tullihallitus esittää **2 574 200 euroa** (palkkausmenot 1 405 200 euroa, muut toimintamenot 429 000 euroa ja investoinnit 740 000 euroa) lisättäväksi vuoden 2005 talousarviokehykseen.

1.3.4 Tullilain 20 §:n mukaiset ilmaistilat

Tullihallituksella olevan tiedon mukaisesti tullilain 20 §:n muutos, jossa poistettaisiin Tullin nykyinen oikeus saada käyttöönsä liikennepaikan omistajalta tai haltijalta korvauksetta kalusteineen sellaiset tarpeelliset valvontatilat, joita liikenteen määrä ja muut olosuhteet edellyttävät tullitoimenpiteiden suorittamiseksi, pyrittäisiin saamaan voimaan mahdollisesti vuoden 2005 aikana.

Tällä hetkellä Tullilla on runsaasti tullilain 20 §:n mukaisia ilmaistiloja, jotka poistuisivat Tullin käytöstä lakimuutoksen jälkeen. Tällöin Tulli joutuisi tekemään vuokrasopimukset kunkin liikennepaikan omistajan tai haltijan kanssa nykyisistä tai korvaavista toimitiloista, mikä aiheuttaisi huomattavan lisäyksen Tullin toimitilamenoihin. Tällä hetkellä Tullihallitus ei kuitenkaan pysty arvioimaan näiden tilojen toimitilamenojen suuruutta johtuen toisaalta siitä, että toimitilat ovat usein teknisiä erikoistiloja, joille ei aina löydy vertailukelpoista markkinavuokratasa. Toisaalta menotason arviointiin vaikuttaa sekin, että samalla toimitilojen määrä ja laatu jouduttaneen harkitsemaan uudestaan; näin erityisesti jos huonetilojen lisäksi kulkuneuvojen ja kuljetusvälineiden kaistajärjestelyihin, odotusalueisiin ja tarkastukseen yms. tarvittavat maa-alueetkin muuttuvat Tullille maksullisiksi.

Tullihallituksen käsityksen mukaan tullilain 20 §:n muutoksen aiheuttamia toimitilamenoja kyetään arvioimaan luotettavasti vasta siinä vaiheessa, kun on tiedossa lakimuutoksen sisältö ja sen pohjalta on aloitettu neuvottelut tulevien vuokranantajien kanssa ja saatu käsitys paikkakuntakohtaisista vuokratasoista. Tullihallituksen näkemys on lisäksi, että tullilain 20 § mahdollisen muutoksen tulisi koskea vain huonetiloja mutta ei liikennepaikkojen yhteydessä olevien maa-alueita, joita tarvitaan tarkastustoimintaan ja liikennejärjestelyihin.

Edellä kerrotun perusteella esitys tullilain 20 §:n muutoksen aiheuttamista määrärahatarpeista voidaan tehdä vasta vuoden 2005 lisäbudjettimenettelyssä, jos lakimuutos tulee voimaan vuoden 2005 aikana. Määrärahatarpeen kokoluokka voi lakimuutoksen sisällöstä riippuen olla jopa useita miljoonia euroja.

1.3.5 Toimistoautomaatiojärjestelmän uusiminen

Tullin käyttämä Applix-toimistoautomaatiojärjestelmä on elinkaarensa päässä. Järjestelmän ylläpito ei enää jatku ja myös palvelimet, joilla sovellus toimii, ovat vanhentumassa; tämä merkitsee toisaalta kasvavia vaikeuksia sähköpostilla välitettävien tiedostojen yhteensopivuudessa Tullin ja yhteistyökumppaneiden välillä ja toisaalta sovelluksen toimivuuden muuttumista epävarmaksi palvelinten kuormittumisen vuoksi.

Tulli on varautunut uudistamaan toimistoautomaatiojärjestelmänsä siten, että muutosprojekti voisi käynnistyä loppuvuonna 2004 ja jatkua ainakin vuoden 2005. Projektin rahoitukseen on varauduttu Tullilla vuoden 2003 lopussa olleen siirtomäärärahan turvin. Toimistoautomaatiojärjestelmän uusimisesta aiheutuva menojen määrä täsmentyy siinä vaiheessa, kun kilpailutus on tehty, mutta alustavasti on arvioitu vuoden 2004 kustannusten olevan enintään 3 miljoonaa euroa - jos käyttöönotto siirtyy vuoden 2005 puolelle, kuluvalle vuodelle arvioitu määrärahakäyttökin toteutuu pääosin vasta vuonna 2005. Jonkinasteinen epävarmuustekijä toimistoautomaatiojärjestelmän uusimismenojen arvioinnissa on lisäksi Tullin käyttämästä teknologiasta - verkkopäätteet pc-tietokoneiden sijasta - aiheutuva mahdollinen laiteinvestointitarve.

Vuoden 2004 I lisäbudjetin käsittelyssä on kuitenkin esitetty myös näkemyksiä, jonka mukaan Tullin tulisi käyttää vuoden 2003 lopussa olleita säästöjään autoverolain muutoksen aiheuttamien lisätöiden rahoitukseen. Jos tämä kanta toteutuu, Tullilta katoaa pahimmillaan siirtomääräraha, jota on ollut tarkoitus käyttää toimistoautomaatiojärjestelmän uusimiseen. Mikäli Tullin on katettava autoverolain muutoksen aiheuttamat lisämenot siirtomäärärahoistaan, Tullihallitus esittää toimistoautomaatiojärjestelmän uusimisesta aiheutuvien menojen osoittamista Tullin käyttöön vuonna 2005.

MOMENTTI 28.40.70

1. Läpivalaisulaitteisto ja hahmontunnistus

Tullille myönnettiin TTS-käsittelyssä liikkuvien läpivalaisulaitteiden hankkimiseksi 4 000 000 miljoonan euron määräraha vuodelle 2003 ja samansuuruinen määräraha vuodelle 2005. Läpivalaisulaitteet parantavat tullivalvonnan edellytyksiä mahdollistamalla kulkuneuvon tai kuljetusvälineen nopean läpivalaisun ilman tarvetta purkaa jokaista epäiltyä kohdetta. Läpivalaisulaitteet tulevat myös toimimaan tullirikostorjunnan apuvälineinä, joille muiden menetelmien kautta voidaan osoittaa tarkastettavia kohteita. Ensimmäisen liikkuvan läpivalaisulaitteensa Tulli saa käyttöönsä syksyllä 2004.

Läpivalaisulaitteiden hintataso on laskenut siitä hetkestä, jolloin tehtiin esitys niiden hankkimiseksi tarvittavista määrärahoista. Nykyarvion mukaan vuoden 2005 määrärahasta läpivalaisulaitteistoon voisi kulua 2,5 - 3 miljoonaa euroa, jolloin 1 - 1,5 miljoonaa euroa voisi jäädä käytettäväksi muihin tarkoituksiin.

Tullihallitus esittää, että kalustomomentille 28.40.70 myönnettyä 4 000 000 euron määräraha saadaan käyttää läpivalaisulaitteiden hankinnan ja ylläpitomenojen lisäksi hahmontunnistusvälineistön hankintaan ja ylläpitomenoihin. Tulli on hankkinut hahmontunnistusvälineitä tähän mennessä Euroopan komission tuella, mutta tämä väylä on Tullihallituksen tietojen mukaan poistumassa uusien EU:n jäsenmaiden viedessä nämä tuet, mikä aiheuttaa Tullille rahoitusvaikeuksia laitteistojen hankinnassa; Tullille myönnettiin kalustomomentille 1 miljoonan euron määräraha hahmontunnistuslaitteistoihin vuonna 2003 ja sen turvin on voitu jatkaa laitteistojen hankintaa, mutta määrärahalla ei kyetä hankkimaan laitteistoja kuin osaan tarvittavista paikoista. Tulli on pyrkinyt lisäksi selvittämään myös Interreg-rahoitusta välineistön hankkimiseksi, mutta sekin väylä näyttäisi olevan melko epävarma ja lisäksi se on mahdollinen vain Itärajan toimipaikoissa (keskusteluja on käyty Niiralaa ja Vartiukseen tulevien laitteistojen rahoituksesta Interreg-varoihin), ja edellytyksenä siinäkin on vähintään 50 % kansallinen rahoitus.

Hahmontunnistuslaitteistot mahdollistavat nopean ja varman rekisterikilpien ja konttien tunnistuksen, jossa jokaisella kaistalla ei tarvitse olla henkilökuntaa vaan järjestelmä hälyttää eri rekistereissä oleviin tietoihin perustuen tekemästään havainnosta tarvittaessa jopa virkailijan Virve-puhelimeen. Tarkemmin hahmontunnisjärjestelmän toimintaa ja tuloksia on kuvattu Tullin vuoden 2003 II lisäbudjettiehdotuksessa.

Menojen ja tulojen erittely:

euroa

Bruttomenot, muut toimintamenot	130 661 000
Bruttotulot, EU-tuet	500 000
Huumekoiratoiminta	10 000
<u>Nettomenot</u>	<u>130 151 000</u>
Edelliseltä vuodelta siirtyvän määrärahan käyttö	1 449
Määrärahan tarve	130 152 500
2004 LTA II (esitetään syksyllä 2005)	2 265 200
2004 LTA I	300 000
2004 TA	125 967 000
2003 II lisätalousarvio	1 131 000
2003 I lisätalousarvio.....	6 750 000
2003 määräraha	115 157 000